

Передмова

«**Автомобіль**» - складне слово іноземного походження.

Його частина «авто» походить від грецького автос, тобто «сам», а мобілуc переводиться з латинського як «що рухається». Таким чином, автомобіль –це саморушна конструкція.

Коли мова йде про професію водія, завжди додають, що вона найпоширеніша стосовно інших. І це не є



перебільшенням. Щоб у цьому переконатися достатньо уважно подивитися навколо, згадати, що бачив ранком поспішаючи на роботу або до школи, проходячи вздовж вулиць. Згадати скільки автомобілів тобі зустрічалися по дорозі. Вони стали настільки

повсякденним явищем, що ми звертаємо на них увагу тільки тоді, коли переходимо вулицю, або користуємося транспортом щоб добратися в потрібне нам місце. Керує автомобілем – водій, представник тієї професії, про яку буде йти мова далі.

Історія виникнення професії водій

Першу парову машину у 1769 році створив французький інженер Кюньо. Людину яка керувала машиною і одночасно топила паровий



котел, називали шофером. Ця машина розвивала 7 кілометрів на годину.

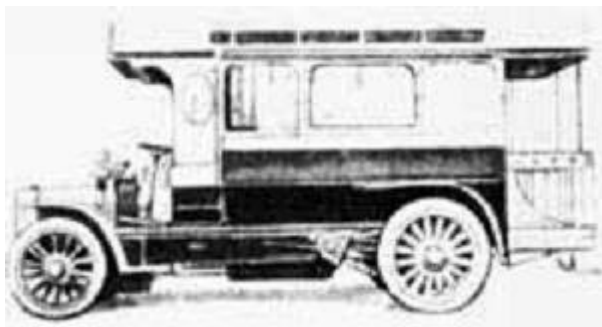
В Росії перший автомобіль з'явився в 1895 році. В наш час водій автотранспорту – масова професія, так як автомобіль став незамінним не лише у всіх

сферах людської діяльності, але і в умовах індивідуального бізнесу.

Історія створення першого українського автомобіля почалась в Одесі, а саме в



механічній майстерні інженера В.Н. Стасюлевича. В 1909 році, на основі закордонної вантажівки, інженером Стасюлевичем був побудований перший на території сучасної України — автобус. Даний автобус мав дуже великий радіатор.

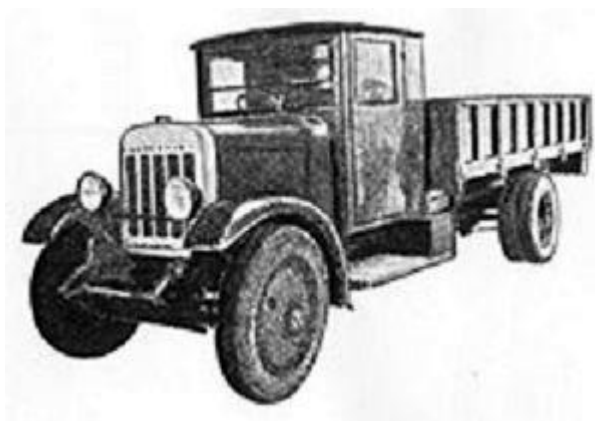


Наступним автомобілем стала вантажівка «Україна-4», вона була випущена на початку листопада 1931 року у Харківському автоскладальному заводі. Всього виготовили дві такі машини. Вони зайняли невелике приміщення цеху так, що довелося зламати стіни, щоб вони змогли виїхати «на люди». Обидві машини було зроблено з вітчизняних матеріалів і не просто зібрані, а саме зроблені.

Вантажівка мала потужність 70 кінських сил, максимальну швидкість — 70 км/год. і вантажнопідємність в 4 тонни.

7 листопада 1931 року обидві вантажівки взяли участь в святковій демонстрації трудящих столиці України — міста Харкова. Надалі ці автомобілі показували свої робочі якості в найважчих умовах.

Перший електромобіль був виготовлений у Києві в 1935 році авто відділом Головдортрансу. Це був 4-х містний автомобіль, кузов виготовили з алюмінію, а колеса були підвішені на незалежних пневмобалонах. Автомобіль був лише експериментальною моделлю і не увійшов у серійне виробництво.



Ще одну експериментальну модель автомобіля зробила група ентузіастів під керівництвом Л.Д. Ковальова в 1935—1936 роках. Авто розроблялося в Запоріжжі і мав незалежну гідропневматичну підвіску всіх коліс.

Характер та умови роботи водія

Кожна галузь в силу специфіки процесів виробництва має свої певні особливості в організації праці свого персоналу. На автомобільному транспорті ці особливості пов'язані з водіями - основною категорією робітників на транспорті. Праця водіїв відбувається поза трудовим колективом. Водій випробує нервово-емоційне перевантаження. Для водія характерне поняття "робоче місце" - автомобіль і "робоча зона" - дорога, АТП, АЗС і т.п. Робоче місце - автомобіль є місцем підвищеної небезпеки. Від роботи водіїв багато в чому залежить виконання плану перевезень. Тому одним з найважливіших завдань є правильна організація праці водіїв. Існує ряд особливостей в організації праці водіїв:



водіїв:

- Основна робота водіїв протікає поза підприємством, тому і її результати в значній мірі залежать від ініціативи водіїв;

- На відміну від промислового підприємства на результати діяльності

АТП багато в чому впливають зовнішні чинники (стан доріг, кліматичні умови, інтенсивність руху транспорту на протязі маршруту тощо), з-за яких можливі зміни у видах і обсягах робіт водіїв;

- Робота водіїв протікає на відкритому повітрі і пов'язана з впливом на нього метеорологічних факторів, що залежать від кліматичної зони, пори року, умов погоди, підвищується значимість впливу суб'єктивних факторів на результати діяльності водія та безпеку руху;

- Тривалість робочої зміни водіїв сягає в багатьох випадках 10-12 год. (при дотриманні місячного балансу робочого часу) без строго регламентованого обідньої перерви (його іноді важко регламентувати);

- З двох видів навантажень, що діють на людину в процесі праці (фізичної і нервово-емоційною), у водія переважає нервово-емоційна.

Ці специфічні умови повинні враховуватися в комплексі заходів з організації нормування праці на АТП. Також слід зазначити, що складність праці є однією з головних складових його оплати. Велике значення для підвищення продуктивності праці, збільшення обсягу перевезень має поліпшення організації нормування заробітної плати. Виконанню цих завдань має сприяти правильне застосування і дотримання чинного законодавства з заробітної плати.

Освітня підготовка водіїв

Сучасний водій повинен:

Знати: Законодавство України про автомобільний транспорт і дорожній рух; Правила дорожнього руху; правила перевезення вантажів (в т.ч. небезпечних, великовагових, негабаритних), порядок і умови перевезення пасажирів і багажу; призначення, розташування, будову, принцип дії агрегатів, складових одиниць, механізмів і систем автотранспортних засобів категорії «С» та правила їх технічної експлуатації; будову, правила експлуатації і технічного обслуговування причепів; основи керування автотранспортними засобами; можливі причини дорожньо-транспортних пригод та способи їх попередження; характер впливу природних умов (дощ, туман, ожеледиця та інше) на безпеку руху; несправності, що виникають в процесі експлуатації автотранспортних засобів, способи їх виявлення і усунення; порядок проведення технічного обслуговування; правила безпечного ведення робіт, протипожежної безпеки та санітарії під час технічного обслуговування автотранспортного засобу та під час роботи на лінії; особливості користування експлуатаційними матеріалами (паливо, мастила, електроліт та інше); правила зберігання автотранспортних засобів на відкритій стоянці і в гаражі; правила подання першої допомоги потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод; правові основи і відповідальність за порушення правил дорожнього руху, правил експлуатації автотранспортного засобу, завдання матеріальної шкоди та шкоди навколишньому середовищу.

Уміти: Керувати автотранспортними засобами, які відносяться до категорії «С», за різних дорожніх умов. Виконувати вимоги правил дорожнього руху, правил перевезень дорожнього руху, правил перевезень

вантажів, пасажирів та багажу. Забезпечувати належний технічний стан автотранспортного засобу. Керувати спеціальним обладнанням, яке встановлене на цих автотранспортних засобах. Буксирувати автопричіп дозволеною максимальною масою до 750кг. Перевіряти технічний стан автотранспортного засобу перед виїздом на лінію та після повернення з рейсу. Забезпечувати справність обладнання автотранспортного засобу відповідно до вимог стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху і охорони навколишнього середовища. Виконувати роботи з щоденного технічного обслуговування автотранспортного засобу. Подавати автотранспортний засіб для навантаження та розвантаження. Контролювати правильність завантаження, розміщення та кріплень вантажів (у тому числі - небезпечних великовагових, негабаритних) у кузові. Усувати технічні несправності, які виникають під час роботи на лінії і не потребують розбирання головних механізмів. Виконувати регулювальні роботи. Заправляти автотранспортні засоби паливом та іншими експлуатаційними матеріалами. Оформлювати дорожню документацію. Подавати першу медичну допомогу потерпілим під час дорожньо-транспортної пригоди.

Підготовка водіїв різних категорій проводиться у Професійно технічних навчальних закладах та автошколах.

Учні училищ та Автошкіл протягом 3-х місяців вивчають такі дисципліни:

1. Будова і технічне обслуговування транспортного засобу.
2. Правила дорожнього руху
3. Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху.

4. Етика водія транспортного засобу

5. Практичне керування транспортним засобом.

Навчально-матеріальна база підготовки водіїв автотransпортних засобів категорії «С» у ВПУ-36 нараховує:

- Класи з «Правил дорожнього руху
- Клас з «будови та експлуатації автомобілів
- Лабораторії з ремонту та технічного обслуговування автомобілів
- Автодром
- Навчальні автомобілі

*Професійно-теоретична та практична підготовка водіїв у
ВПУ-36 с.Балин*



Клас ПДР



Клас та лабораторія будови автомобіля



Автодром



Професійно важливі якості

Майстерність водія залежить від, точності, швидкості та надійності його дій, наявності у ньому первинних особливих якостей. Крім цих зовнішніх факторів на поведінку водія впливають також внутрішні, наприклад самопочуття, думки тощо. Саме вони відволікають водія і можуть призвести до аварії. Тому водій повинен мати такі основні якості як:

- фізичне й психологічне здоров'я;
- швидка й чітка рухова реакція;
- стійкість до монотонних дій;
- гарна зорова пам'ять;
- уміння концентрувати й перемикає увагу;
- здатність розрізняти кольори;
- рішучість, сміливість;
- витримка;
- емоційна стійкість.

Медичні протипоказання:

- захворювання опорно-рухового апарату;
- радикуліт;
- порушення вестибулярного апарату;
- деякі нервові й психічні захворювання;
- зниження зору й слуху;
- дальтонія;
- хвороби серця й крові.

Перспективи зайнятості

- парки суспільного транспорту
- обслуговування організацій,
- використання в приватних цілях

Споріднені професії

- Слюсар з ремонту автомобілів,



- комбайнер,
- тракторист.



- бульдозерист,
- водій пасажирського транспорту,

